

T&#ng th&ng Venezuela, Hugo Chavez đi&#n chỉ&#c áo đ&# chói, đ&#c tho&#i tr&#c công chúng t&# gi&# này sang gi&# khác đã th&# hi&#n hình &#nh lãnh t&# trong các ch&# đ&# c&#ng s&#n t&#ng hi&#n h&#u trên th&# gi&#i.

Lý t&#ng mà h&# rao gi&#ng và th&#c hi&#n su&#t 3/4 th&# k&# ch&# giáng lên đ&#u dân chúng vô vàn th&#m h&#a mà v&#n ch&#a bi&#t hình d&#ng xã h&#i ch&# nghĩa hi&#n th&#c nh&# th&# nào.

Nh&ng, Chavez v&#i đôi m&#t m&# thao láo mà ch&ng nhìn th&#y kinh nghi&#m c&#a tha nhân nên đang chìm n&#n k&#ng&# Venezuela vào tình tr&#ng trì tr&#.

Các đ&#t qu&#c-h&#u-hóa c&#a Chính quy&#n Chavez đã mang l&#i hai k&#t qu&# quan tr&#ng đ&#i v&#i t&#ng lai chính tr&# và n&#n k&#ng&# Venezuela.

Chavez đã t&#o ra m&#t đ&#i ng&#c&# tri trung thành v&#i “lý t&#ng cách m&#ng” đ&# thâu tóm quy&#n l&#c và quy&#t đ&#nh đ&#c đoán. T&# do và dân ch&# c&#a dân t&#c Venezuela ngày càng thu h&#p vì b&# Chavez “b&# trong r&#ng khóa l&#i” nh&# H&# Chí Minh đã làm. Tháng 12/2002, gi&#i qu&#n tr&# và công nhân PDVSA đã đình công đòi T&#ng th&ng t&# ch&#c b&#u c&# s&#m nên Chính quy&#n sa th&#i 19,000 công nhân đ&# thay th&# b&#ng nh&ng ng&#i trung thành v&#i Hugo Chavez.

V&#i s&#n l&#ng đ&#u h&#a đ&#ng th&# 5 trên th&# gi&#i và tr&# l&#ng khí đ&#t hàng đ&#u, nh&ng Hãng năng l&#ng qu&#c doanh đ&# s&# PDVSA không th&# tr&# n&# 7.5 t&# USD cho các công ty đ&#ch v&# trong cũng nh&# ngoài n&#c. Các nhà th&#u ngo&#i qu&#c nh&# Hãng khoan đ&#u Ensco International Corp &# Texas ph&#i ng&#ng ho&#t đ&#ng n&#u PDVSA không thanh toán n&#n đúng k&# h&#n s&# làm gi&#m s&#n l&#ng trong khi Venezuela r&#t c&#n thu nh&#p. Đ&#u h&#a chỉ&#m 93% t&#ng s&# xu&#t c&#ng c&#a Venezuela và cung &#ng 50% cho ngân sách qu&#c gia.

Vì th&#, trong m&#t đêm vào tháng 5, Chavez đã phái binh lính t&#ch thu 300 chỉ&#c tàu t&# nhân ho&#t đ&#ng đ&#ch v&# đ&#u h&#a trong h&# Maracaibo và h&#n 8,000 công nhân b&# sát nh&#p vào PDVSA. Cu&#c “ti&#n công cách m&#ng” nh&#m th&#c hi&#n m&#c tiêu “t&# ch&# v&# đ&#u h&#a” c&#a Chavez làm cho thành ph&# Ciudad Ojeda chuyên s&#ng nh&# k&#ng&# đ&#u h&#a đã b&# tê li&#t.

Chavez tuyên bố việc quốc hữu hóa này có thể tiết kiệm cho Venezuela 700 triệu USD. Tuy nhiên, chỉ có vài ba chiếc tàu hoả đi ngang trên hồ Maracaibo mỗi ngày so với 40 chiếc trước đây trước kia.

Bộ trưởng Dầu mỏ, Rafael Ramirez, chủ tịch PDVSA, công bố doanh thu năm 2008 đạt 9.5 tỷ USD, tăng 50% so với 2007. Tuy năm 2006, công ty Moody đã loại PDVSA khỏi bảng xếp hạng vì hãng dầu mỏ Venezuela không cung cấp tin tức và hoạt động tài chính kể từ 2004. Do đó, sự liêu tở Chính quyền Venezuela không đáng tin cậy.

Hôm 25/06/09, PDVSA đã bán 3 tỷ USD trái phiếu cho các nhà đầu tư trong nước bằng đồng bolivar để trang trải số nợ hơn 7 tỷ USD của năm ngoái.

Giá dầu mỏ trên thị trường giảm 52% so với tháng 7/2008 làm cho Venezuela mất 42 tỷ USD trong năm nay nên Chavez vì thế kêu gọi Tổng thống Nga, Vladimir Medvedev hãy hợp tác với các quốc gia sản xuất dầu mỏ để nâng giá lên 100 USD/thùng.

Chavez còn chèn ép các công ty tư nhân bằng biện pháp kiểm soát tiền nên thiêu USD kim ngạch nhập khẩu hàng hóa, chi phí. Hơn hết các doanh nghiệp tư nhân hoặc phải mua trái phiếu của Chính phủ để lấy mặt kim hoặc đi chợ đen với giá cao gấp 3 lần. Điều này đã góp phần đẩy lạm phát Venezuela lên 27% vào tháng 5, cao nhất tại Châu Mỹ Latinh.

Hàng năm, các công ty ô tô ngoại quốc phải thu nhập 10% so với năm trước vì thiếu ngoại tệ. Nhà sản xuất ô tô General Motors, lớn nhất Venezuela, thuê 4,000 nhân viên và 70,000 công việc gián tiếp đã tuyên bố ngừng sản xuất 3 tháng kể từ 26/06/09.

Chính quyền Chavez chỉ cho phép công dân gửi cho thân nhân ngoài 900 USD/tháng và chỉ cho du lịch 2,500 USD/năm, tức giảm phân nửa.

Chính sách kiểm soát tiền của Chavez làm biến động nền kinh tế, kích động lạm phát và giảm đầu tư nên trong 6 năm qua các doanh nhân, công ty, dân chúng đã chuyển ra ngoại quốc 73 tỷ USD, gần gấp đôi thời kỳ trước.

Vì không thể a nh&n nh&ng sai lầm chết ng&i của nhi&u lãnh t& c&ng s&n nên Chavez tiếp t&c qu&c-h&u-h& hóa k& ngh& Venezuela khi n&n kinh t& g&p tr&c tr&.

Các ch& đ& c&ng s&n t&ng qu&c-h&u-h& hóa tri&t đ&, k& c& t& t&ng con ng&i, mà v&n th&t b&i trên m&i ph&ng di&n, ngo&i tr& khía c&nh đ&c tài và tàn ác.

Châu M& La Tinh t&ng chìm đ&m trong chi&n tranh t& vì phân bi&t giai c&p, vì n&n đ&c tài d&i nhi&u hình th&c khác nhau đã d&m ph&n Tây Bán C&u vào n&i chi&n và đói nghèo.

Bài h&c này có th& Hugo Chavez ch&ng thu&c, nh&ng dân chúng Venezuela ch&c không quên.